

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Tomashevskaya A.Yu.
**WORD-FORMATION ANALYSIS AS A METHOD
FOR STUDYING STRUCTURAL-SEMANTIC POSSIBILITIES
OF ENGLISH TERMINOLOGICAL UNITS IN SUBLANGUAGE «PHARMACY»**

*The Department of foreign languages
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

One of the most important aspects of onomasiology is the researching the nomination mechanism, that means, the ways of verbalizing concepts. In this regard, a particularly close relationship is found between onomasiology and word-formation, a branch of linguistics, which studies the process of new words formation, the structure of derivative words, which are combined into a certain system. Derivative onomasiology examines the question of how the objective reality that is subject to a name is reflected in the language by means of word-formation resources.

On this basis, the aim of the research is actualized: to describe the word-building means inventory of the English-Ukrainian Pharmacy Words-Bank terminological composite. The object of study is the most productive typical nominative classes and lexical units (LU) of different levels, which function in the word-building architectonics of the pharmaceutical terminology system. To study the pharmaceutical special lexicon, we use the synchronic-diachronic method, which analyses the structure and the dynamics of the new LU formation in professional vocabulary.

Word-formation is one of the aspects of linguistics; as a linguistic discipline, it studies the derivative system of language in all its developments; ways and means of word formation; its connection with other aspects – phonetics, grammar, lexicology, onomasiology. The main unit of the word-formation is the derivative stem of the word, as its structural and semantic core.

The terminology fund, which functions in the modern English sub-language «Pharmacy», corresponds to the professional society, serves as confirmation of the openness of this terminology system.

The body of termodynamic paradigms singled out by us correlated with the logical-conceptual nominative apparatus of the following semantic groups of professional terms: nomenclature of medicinal substances; chemical, botanical, pharmacological nominative units. It is established that the percentage of pharmaceutical terms is 19.23% of the total amount of vocabulary, and the most used are the above-mentioned terminological categories. The author can trace the role of the morphological method of term derivation; it was found out that the word-forming mechanism of pharmacy terms is characterized by affixal derivatives, which are connected with the stems of lexico-grammatical classes (substantive, verbal, adjective) and lexical-semantic groups. It is determined that the prefix units take an active part in the nomination process; The word-building model of substantive and adjective English terms of pharmacy (about 20%) is characterized by suffixal derivatives that are less used than affixes.

Consequently, the analysis of the body of terms in the English sub-language «Pharmacy» makes it possible to identify their word-building ability, nominative technique and ways to verbalize their concepts.

Томка І.Є.
**ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ-ЕПОНІМІВ
НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ)**

*Кафедра іноземних мов
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Останнім часом медицина активно розвивається і тому, постійно з'являються нові терміни-епоніми, які функціонують у всіх мікросистемах медичних термінів. Треба зауважити, що дискусії з приводу вживання епонімічних термінів активно продовжуються і це зумовило актуальність цієї теми. Епонім починає використовуватися як лінгвістичний термін, починаючи з 60-80-х років ХХ століття. Зараз важко уявити галузь медицини, де би

не вживалися епоніми. Імена вчених і лікарів, які вперше винайшли і описали те чи інше явище, складають найбільшу групу. Деякі хвороби в різних країнах мають свої епоніми. Виникають труднощі при транслітерації та транскрибуванні термінів. Слід звернути увагу, що в термінах-епонімах, що позначають різні симптоми, синдроми і хвороби, також увіковічені автори відкриттів, які вперше їх описали, або вперше застосували цей метод лікування: *angèite familiale*-хвороба Рандю-Вебера-Осслера; *signe de Grasset-Gaussel-Hoover*; симптом Грассе-Госселя-Гувера тощо. На допомогу лікарям приходять лінгвістичні довідники, які полегшують їм поставити точний діагноз хворому. Переклад медичної термінології вимагає величезної відповідальності, адже йдеться про здоров'я або, навіть, про життя людини. Адже, як показав аналіз термінів-епонімів, є певні труднощі, пов'язані з розбіжностями в українській та французькій класифікації, методичній номенклатурній системі, методиці досліджень тощо. Слід звернути увагу на те, що використання термінів-епонімів більш характерно французькій мові, тоді, як в українській мові здебільшого спостерігається відсутність прізвища і навпаки: *aire de Kiesselbach*-судинна пляма. Спостерігається, що досить часто у французькій мові епонім не використовується (відсутність прізвища): *acatalasemie*-хвороба Тахакари; *diabète phoshate*-синдром Орбрайта-Батлера-Блумберга тощо. Привертають увагу терміни-епоніми, що не мають фіксованого, обмеженого змісту: *appareil de Delbet*: пов'язки для постійного витягання при переломі діафіза плеча; пов'язки для амбулаторного лікування переломів гомілки; *fièvre de Whitmore-meloièdos*, хибний сап, пневмоентерит, псевдохолера, хвороба Флетчера, хвороба Стенгена тощо. Зустрілися медичні терміни-епоніми які, як правило, не супроводжуються уточнюючим контекстом: *ballon de Pasteur* – пастерівська колба; *cellule de Golgi*-клітка Гольджі тощо. Також неприпустима контекстна рухливість значення для терміну- епоніму: *aphtes de Bednar*, *du palais*-афти Беднара, афти; новонароджених, крилоподібні афти, *microcetèmie familiale*, *mineure*- мала таласемія, хвороба Ріетті-Греппі- Мікелі, синдром Сільвестроні-Б'янко тощо. Слід відзначити, що не має точності, чіткості значення терміну-епоніму: *gèrodermie d'Apert*-синдром (хвороба) Гілфорда, прогерія Гартінгса, дитяча геродермія тощо. У відтворенні французьких медичних термінів- епонімів посідає важливе місце також описовий переклад: *crochet- rugine de Trèlat*- зігнутий під прямим кутом гачок, який використовується при стафілографії; *fouloir du professeur Machtou*- інструмент, який застосовується для ущільнення пломбуючого матеріалу у кореневому каналі зуба тощо. У більшості випадків терміни-епоніми не викликають уявлень і не відображають зв'язок даного поняття з іншими: *cellule de Browman*- подоцит; *point de Krunlein*-точка Кренлейна тощо. Зрештою, особливо незручна категоріальна багатозначність: *operation de Kocher*-тиреоїдектомія за Кохером; пілоректомія за Кохером; видалення за Кохером вклиненого в дистальний відділ холедоха конкремента; резекція шлунка за Кохером тощо.

Проведене дослідження показало, що проблеми перекладу та вживання термінів-епонімів спонукає до подальшої роботи над вивченням епонімічної лексики. Підсумовуючи, можна сказати, що назріла необхідність створення та укладання спеціалізованих словників з термінами-епонімами, щоб полегшити лікарям точніше виставляти діагнози хворим, особливо у період розвитку нашої держави.

Tsurkan M.V.

ADAPTATION OF STUDENTS WHO ARE FOREIGN CITIZENS IN UKRAINE

*Department of Social Sciences and Ukrainian Studies
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

Adaptation of students who are foreign citizens in Ukraine is a complex sociocultural process that provides adjustment of an individual for new values, standards of behavior, customs and traditions.